

ශ්‍රී ලංකා පුළුල්පත් පැමිණිලි කොමිසමේ රීති සහ කාර්යපටිපාටිය

අ. පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීම

1. ශ්‍රී ලංකාව ඇතුළත පළ කෙරෙන පුළුල්පතක, සඟරාවක, වාර ප්‍රකාශනයක, හෝ අන්තර්ජාල සංස්කරණයේ පළ වුණු ප්‍රවෘත්තියක්, ලිපියක්, ඡායාරූපයක් සහ/හෝ ප්‍රස්තාරයක් මගින් තමාම සහ/හෝ වෙනත් තැනැත්තකු/තැනැත්තන් අහිතකර බලපෑමකට ලක් වී ඇතැයි සාධාරණ ලෙස සිතන කවර හෝ තැනැත්තකුට ශ්‍රී ලංකා පුළුල්පත් පැමිණිලි කොමිසම (“PCCSL”) වෙත පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කළ හැකිය. එබඳු පැමිණිල්ලක් පහත අවශ්‍යතා සපුරාලිය යුතුය:

- (a) පැමිණිලි පත්‍රිකාව සම්පූර්ණ කර තිබිය යුතුය. ශ්‍රී ලංකා පුළුල්පත් පැමිණිලි කොමිසමේ වෙබ් අඩවිය වන <http://www.pccsl.lk> වෙබ් අඩවිය වෙතින් ද එය බාගත කරගත හැකිය.
- (b) ගැටලුව ගැන විස්තර කරන කෙටි ලිඛිත ප්‍රකාශයක් විය යුතු වන අතර පැමිණිලිකරු විසින් එය නිසි පරිදි අත්සන් කරනු ලැබිය යුතුය.
- (c) පැමිණිලි හෝ ලියාපදිංචි තැපෑලෙන්, ෆැක්ස් මගින්, විද්‍යුත් තැපෑලෙන්, අන් කවර හෝ විද්‍යුත් මාර්ගයකින් ශ්‍රී ලංකා පුළුල්පත් පැමිණිලි කොමිසම වෙත සන්නිවේදනය කරනු ලැබිය යුතුය.
- (d) අන්තර්ජාල ප්‍රකාශනයක (වෙබ් අඩවියක) පළ කරන ලද කවර හෝ දෙයක් අන්තර්ජාල ප්‍රකාශනයේ තිබේ නම් හෝ කවර හෝ අන්තර්ජාල ප්‍රකාශනයක සංරක්ෂිතාවලිය තුළින් හෝ එම අන්තර්ජාල සංස්කරණයක් වෙත යා කෙරෙන සම්බන්ධකයක් (දිගුවක්) තුළින් සොයා ගැනීමට හැකි නම් එහි මුද්‍රිත පිටපතක් ලබා ගෙන එය ශ්‍රී ලංකා පුළුල්පත් පැමිණිලි කොමිසම සභාව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
- (e) පැමිණිලිකරුට අහිතකර ලෙස බලපා ඇතැයි චෝදනා කර පළ කරන ලද දෙය පැමිණිල්ලට අමුණා තිබිය යුතුය. කෙසේ වුවද, අදාළ පැමිණිල්ල විද්‍යුත් තැපෑලෙන් හෝ වෙනත් විද්‍යුත් මාධ්‍යයකින් ඉදිරිපත් කෙරෙන තැන් හිදී, අදාළ පැමිණිලිකරු එම පළ කරන ලද දෙය පැමිණිල්ලට ඇමිණිය යුතුය.
- (f) පළ කරන ලද දෙයෙහි පිටපතක් ලබා ගැනීමට පැමිණිලිකරුට නොහැකි නම්, ශ්‍රී ලංකා පුළුල්පත් පැමිණිලි කොමිසමේ ලේකම් කාර්යාලය එය සොයා ගැනීමෙහිලා හැකි සෑම අයුරකින්ම පැමිණිලිකරුට සහාය විය යුතුය.

2. (අ) පැමිණිලිකරුට ශ්‍රී ලංකා පුළුල්පත් පැමිණිලි කොමිසම වෙතින්

- (i) සමථකරණය මගින් ආරවුලක් නිරවුල් කිරීම
- (ii) මැදහත්කරණය මගින් ආරවුලක් නිරවුල් කිරීම හෝ
- (111) බේරුම්කරණය මගින් ආරවුලක් නිරවුල් කරන මෙන් ඉල්ලා සිටිය හැක.

එතකුදු වුවද, පහත (7) හි දක්වා ඇති ලෙස (මෙහි මින් මතු මණ්ඩලය යනුවෙන් ද හැඳින්වෙනු ලබන) කොමිසමේ ‘ආරාවුල් නිරාකරණ මණ්ඩලය’ විසින් ගනු ලබන තීරණයකට ආනුෂංගිකව අදාළ පුළුල්පතෙහි, සඟරාවෙහි, ජර්නලයෙහි, හෝ අන්තර්ජාල සංස්කරණයෙහි සංස්කාරකවරයා අදාළ පැමිණිලි කරන ලද අහිතකර බලපෑම පිළිබඳව කටයුතු කොට එය ප්‍රමාණවත් ලෙස යථාවත් කරන්නේ යයි සභාව අදහස් කරන නිවැරදි කිරීමක් සහ/හෝ සමාව ඉල්ලීමක් පළ කිරීමට සහ/හෝ පිළිතුරු දීමට ඇති අයිතිය ක්‍රියාවේ යෙදවීමට අවස්ථාව සලසා දීමට එකඟ වී ඇති විට, අදාළ පාර්ශ්වයන් සමථකරණය සහ/හෝ බේරුම්කරණය වෙත නොයා යුතුය යනුවෙන්ද විධිවිධාන සලස්වනු ලැබේ.

(ආ) බේරුම්කරණය මගින් විනිශ්චය කිරීම සඳහා කාරණය යොමු කරන ලෙස පැමිණිලිකරු ශ්‍රී ලංකා පුළුන්පත් පැමිණිලි කොමිෂන් සභාව වෙතින් ඉල්ලා සිටින තැන්හිදී, ඉහත (1) හි දක්වා ඇති අවශ්‍යතාවන්ට අතිරේකව පැමිණිල්ල පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවන්ද සැපිරිය යුතුය:

- (i) ආරාධනාලේඛ නිරාකරණය කළ යුතු වැදගත් කරුණු සහ අවධානය යොමු කළ යුතු ද දැක්විය යුතුය.
- (ii) සාක්ෂ්‍ය සහිත ප්‍රකාශයක් ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
- (iii) පැමිණිලිකරු විසින් ඉල්ලා සිටිනු ලබන සහනය නිශ්චිතව දැක්විය යුතුය.

3. යමක් පළ කරන ලද අවස්ථාවේ සිට වර්ෂයක කාලයකට පසුව ඒ සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් කරනු ලබන පැමිණිලි පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා පුළුන්පත් පැමිණිලි කොමිසම විසින් කටයුතු කරනු නොලැබේ.

ආ. මණ්ඩලයේ කාර්යභාරය

4. නිසි පරිදි ලැබුණු පැමිණිල්ලක් මණ්ඩලය විසින් භාර ගනු ලැබිය යුත්තේ පළ කරන ලද දෙය මගින් ශ්‍රී ලංකා පුළුන්පත් ආයතනය ("SLPI") සහ ශ්‍රී ලංකා පුළුන්පත් පැමිණිලි කොමිෂන් සභාව විසින් ද සම්මත කර ඇති තත් කාලයෙහි බල පැවැත්වෙන ශ්‍රී ලංකා කර්තෘ සංසදයේ වෘත්තීය ප්‍රතිපත්ති මාලාව උල්ලංඝනය වී තිබේ යයි සිය පූර්ණ අභිමතය අනුව සලකන්නේ නම් පමණකි.

5. පළ කරන ලද දෙය මගින් ශ්‍රී ලංකා කර්තෘ සංසදයේ වෘත්තීය ප්‍රතිපත්ති මාලාව උල්ලංඝනය වී නොමැති යැයි මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින් සලකන්නේ නම්, මණ්ඩලය පැමිණිල්ල ලැබී සති දෙකක් ඇතුළත පැමිණිල්ල ප්‍රතික්ෂේප කිරීම පිළිබඳව පැමිණිලිකරු වෙත ලිඛිතව හේතු දක්වමින්, පැමිණිල්ල ප්‍රතික්ෂේප කළ යුතුය. පැමිණිල්ල ප්‍රතික්ෂේප කිරීම පිළිබඳව සති දෙකක් ඇතුළත පැමිණිලිකරු වෙත නොදැන්වූව හොත්, එම පැමිණිල්ල සභාවට ලැබුණු දිනයේ සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි නිසි ලෙස භාර ගනු ලැබිණැයි සැලකිය යුතුය.

6. පැමිණිල්ලක් භාර ගනු ලැබූ විගස, මණ්ඩලය එතැන් සිට රාජකාරි දින එකක් (1) ක් ඇතුළත පැමිණිල්ලෙහි පිටපතක්ද සමඟ එය පැමිණිලිකරුට අහිතකර ලෙස බලපා ඇති බවට චෝදනා කෙරෙන දෙය පළ කළ පුළුන්පතෙහි, සඟරාවෙහි, ජර්නලයෙහි, හෝ අන්තර්ජාල සංස්කරණයෙහි සංස්කාරකවරයා වෙත සන්නිවේදනය කළ යුතුය. එම සන්නිවේදනය ද සමඟ මණ්ඩලය එම සන්නිවේදනය ලැබී රාජකාරි දින පහක් (5) ක් ඇතුළත එම පැමිණිල්ල පිළිබඳව කටයුතු කරන ලෙස සහ/හෝ එම පැමිණිල්ල පිළිබඳව මණ්ඩලය වෙත පිළිතුරු ලබා දෙන ලෙස දැන්විය යුතුය.

7. ඉහත පරිදි සන්නිවේදනය යොමු කරන ලද පුළුන්පතෙහි, සඟරාවෙහි, ජර්නලයෙහි, හෝ අන්තර්ජාල සංස්කරණයෙහි සංස්කාරකවරයා නියමිත දින වන විට එයට ප්‍රතිචාර නොදැක්වූව හොත්, මණ්ඩලය අනලස්ව එම පැමිණිල්ල පිළිබඳව කටයුතු කරනු පිණිස සහ/හෝ එම පැමිණිල්ල පිළිබඳව සභාව වෙත පිළිතුරු ලබා දෙනු පිණිස එය ප්‍රකාශකයා වෙත යොමු කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අදාළ වන පරිදි සංස්කාරකවරයා, ප්‍රකාශකයා, හෝ සංස්කාරකවරයා හෝ ප්‍රකාශකයා සඳහා සහ ඔවුන් වෙනුවෙන් ක්‍රියා කරන තැනැත්තා ඒ පිළිබඳව කටයුතු කිරීම හෝ පිළිතුරු දීම සඳහා කාලය ලබා දෙන මෙන් ඉල්ලන අවස්ථාවකදී, මණ්ඩලයේ අභිමතය පරිදි වැඩිදුර කාලය ලබා දිය හැකි යැයි විධිවිධාන සලස්වනු ලැබේ.

තවද, නිවැරදි කිරීමක් පළ කිරීම සහ/හෝ පිළිතුරු දීමට ඇති අයිතිය ක්‍රියාවේ යෙදවීමට අවස්ථාව සලසා දීම සිදු කළ හොත්, එය පිළිතුරක් ලෙස සලකනු ලැබිය හැකි යැයි ද විධිවිධාන සලස්වනු ලැබේ.

8. මණ්ඩලය හැකි තාක් කෙටි කාලයක් තුළ, පැමිණිල්ල භාර ගෙන සති දෙකකට නොවැඩි කාලයක් ඇතුළත, පාර්ශ්වයන්ට එකඟත්වයකට පැමිණීමට පහසුකම් සලස්වනු පිණිස සෑම ප්‍රයත්නයක්ම දැරිය යුතුය.

ආ. සමථකරණය

9. පැමිණිලිකරු සිය පැමිණිල්ල ද සමඟ අදාළ කාරණය සමථකරණය කිරීම මගින් නිරවුල් කරන ලෙස වූ ඉල්ලීමක් ද ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් පැමිණිලි කොමිසම වෙත ඉදිරිපත් කර ඇති විට, මණ්ඩලය අදාළ කාරණය සමාදාන කිරීම සඳහා එම ඉල්ලීම කොමිසමේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී වෙත යොමු කළ යුතුය. පාර්ශ්වයන් විසින් එළඹෙන එකඟත්වයකට නිවැරදි කිරීමක් සහ/හෝ සමාව ඉල්ලීමක් පළ කිරීමට සහ/හෝ පිළිතුරු දීමට ඇති අයිතිය ක්‍රියාවේ යෙදවීමට අවස්ථාව සලසා දීමක් ඇතුළත් විය හැකිය.
10. සමථකරණය කිරීම සඳහා කාරණය යොමු කරනු ලැබූ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීවරයාගේ අපක්ෂපාතීත්වය සහ ස්වාධීනත්වය පිළිබඳව සාධාරණ සැකයක් මතු කරන සුළු තත්ත්වයන් පවතින හෝ මතු ඇති විය හැකි තැන්හි දී, අදාළ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීවරයා එම තත්ත්වය ලිඛිතව මණ්ඩලයට අනාවරණය කළ යුතු අතර, මණ්ඩලය එම පැමිණිල්ල සමාදාන කිරීම සඳහා සභාවේ සාමාජිකයකු වෙත යොමු කළ යුතුය.
11. සමථකරණය කිරීම තුළින් අදාළ කාරණය නිරාකරණය නොවීමට ඉඩ ඇතැයි මණ්ඩලය විසින් සිතන විට, අදාළ පාර්ශ්වයන්ට සලකා බැලීම සඳහා අදාළ ආරාධුල නිරාකරණය කිරීමේ වෙනත් මාර්ග යෝජනා කිරීමට මණ්ඩලයට හැකිය.

ඇ. මැදහත්කරණය

12. පැමිණිලිකරු සිය පැමිණිල්ල ද සමඟ අදාළ කාරණය මැදහත්කරණය මගින් නිරවුල් කරන ලෙස වූ ඉල්ලීමක් ද ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් පැමිණිලි කොමිසම වෙත ඉදිරිපත් කර ඇති විට, මණ්ඩලය අදාළ කාරණය මැදහත්කරණය සඳහා එම ඉල්ලීම ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී වෙත හෝ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින් ත්‍රිත්වයක් වෙත යොමු කළ යුතුය.
13. (අ) මැදහත්කරණය කිරීම සඳහා කාරණය යොමු කරනු ලැබූ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීවරයාගේ හෝ සභාවේ සාමාජිකයකුගේ අපක්ෂපාතීත්වය සහ ස්වාධීනත්වය පිළිබඳව සාධාරණ සැකයක් මතු කරන සුළු තත්ත්වයන් පවතින හෝ මතු ඇති විය හැකි තැන්හිදී, අදාළ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීවරයා හෝ සභාවේ සාමාජිකයා (අදාළ පරිදි) එම තත්ත්වයන් ලිඛිතව සභාවට අනාවරණය කළ යුතු අතර, එම කාරණය සම්බන්ධයෙන් සමථකරුවකු ලෙස කටයුතු නොකළ යුතුය.

(ආ) ඉහත (අ) හි දක්වා ඇති පරිදි අදාළ කාරණය සම්බන්ධයෙන් සමථකරණය කිරීම සඳහා පත් කරන ලද ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීවරයා හෝ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු විසින් එම කාරණය සම්බන්ධයෙන් ඇති බැඳියාව පිළිබඳව වූ ලිඛිත අනාවරණය ඉදිරිපත් කර ඇති විට, මණ්ඩලය එම ඉවත් වන සාමාජිකයා වෙනුවට සභාවේ වෙනත් සාමාජිකයකු පත් කළ යුතුය.

14. මැදහත්කරණය තුළින් අදාළ කාරණය නිරාකරණය නොවීමට ඉඩ ඇතැයි සභාව සිතන විට, අදාළ පාර්ශ්වයන්ට සලකා බැලීම සඳහා අදාළ ආරාච්චල නිරාකරණය කිරීමේ වෙනත් මාර්ග යෝජනා කිරීමට සභාවට හැකිය.

15. අදාළ ආරාච්චල මැදහත්කරණය මගින් ඉක්මනින් හා පිරිමැසුම්දායක ලෙස නිරාකරණය කිරීම සඳහා පහසුකම් සලස්වනු පිණිස වූ කාර්යපටිපාටිය සභාව නිර්ණය කළ යුතුය. පොදු වශයෙන්,

(අ) එක් එක් පාර්ශ්වයට ස්වාභාවික යුක්ති මූලධර්මවලට අනුකූල වන පරිදි සාධාරණ විභාගයක් හා සිය කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාවක් ලබා දෙනු ලැබිය යුතුය.

(ආ) යම් ආරාච්චලක් (අදාළ පරිදි) ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීවරයා හෝ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින් තිදෙනෙකු වෙත ආරාච්චල යොමු කරන ලද දින සිට සති දෙකක් ඇතුළත එය නිරවුල් කරනු ලැබිය යුතුය. කෙසේ වුවද, පාර්ශ්වයන්ගේ ඉල්ලීම මත මෙම කාලපරිච්ඡේදය දීර්ඝ කළ හැකිය.

16. මැදහත්කරණ කටයුතු අවසන් කිරීම

(අ) පාර්ශ්වයන් මැදහත්කරණය මගින් ආරාච්චල නිරවුල් කර ගැනීමේ එකඟත්වයක්වකට එළඹී විට,

(ආ) සමාදාන කිරීම සඳහා පත් කරනු ලැබූ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීවරයාගේ හෝ (අදාළ පරිදි) සභාවේ සාමාජිකයකුගේ නිර්දේශය මත එම කටයුතු මගින් ආරාච්චල නිරාකරණය කිරීම නොකෙරෙනසුළු බව ප්‍රකාශ කරමින් සභාව විසින් ප්‍රකාශයක් නිකුත් කළ විට,

(ඇ) මැදහත්කරණ කටයුතු හමාර කරන ලෙස ඉල්ලමින් එක් පාර්ශ්වයක් විසින් ලිඛිත ඉල්ලීමක් කළ විට, සමථකරණ කටයුතු අවසන් විය යුතුය.

ඉහත (ආ) සහ (ඇ) හි දක්වා ඇති හේතු මත මැදහත්කරණ කටයුතු අවසන් වූ විටෙක, පහත 'ඉ' කොටසේ විධිවිධාන සලස්වා ඇති අයුරින් සභාව විසින් බේරුම්කරණය සඳහා අදාළ කාරණය යොමු කළ යුතු යැයිද, කෙසේ වුවද, අදාළ කාරණය පිළිබඳ මැදහත්කරණ කටයුතුවලට සම්බන්ධ වී සිටි සභාවේ සාමාජිකයකු බේරුම්කරණ මඩුල්ලට පත් කරනු නොලැබිය යුතු යැයි විධිවිධාන සලස්වනු ලැබේ.

කෙසේ වුවද, පැමිණිලිකරු බේරුම්කරණය වෙත යොමු වීමට නොකැමැති නම්, ඔහුට හෝ ඇයට අදාළ පැමිණිල්ල ඉල්ලා අස් කර ගත හැකි යැයි විධිවිධාන සලස්වනු ලැබේ.

ඇ. බේරුම්කරණය

17. ශ්‍රී ලංකාව තුළ ප්‍රකාශනයක පළ කෙරෙන දෙයකින් පැමිණිලිකරුවකු හා ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් පැමිණිලි කොමිසමේ සාමාජිකයකු අතර පැන නගින ආරාච්චලක් බේරුම් කරන ලෙස පැමිණිලිකරු විසින් ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් පැමිණිලි කොමිසම වෙත කරන ලද ඉල්ලීමක් හෝ ඉහත 11 හෝ 16 වගන්ති ප්‍රකාරව මණ්ඩලය විසින් බේරුම්කරණය සඳහා කරන ලද යොමු කිරීමක් සහ ඒ සමඟ ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් පැමිණිලි කොමිසමේ සාමාජික ව්‍යවස්ථාවලියේ 12 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් පැමිණිලි කොමිසමේ සාමාජිකයාගේ උපකල්පිත කැමැත්ත බේරුම්කරණය මගින් නිරාකරණය සඳහා ආරාච්චලක් යොමු කිරීමට ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් පැමිණිලි කොමිසමේ අදාළ සාමාජිකයා සහ එකී ජනතා සාමාජිකයා අතර 1995 අංක 11 දරන බේරුම්කරණය පනතේ අර්ථය ඇතුළත වූ බේරුම්කරණ ගිවිසුමක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතුය.

18. පැමිණිලිකරුවකු සිය පැමිණිල්ල ද සමග අදාළ කාරණය බේරුම්කරණය මගින් විසඳන ලෙස ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් පැමිණිලි කොමිසම වෙත ඉල්ලීමක් කර ඇති විට, එසේත් නැති නම්, සභාව ඉහත 11 හෝ 16 වගන්ති ප්‍රකාරව සභාව විසින් අදාළ කාරණය බේරුම්කරණය සඳහා යොමු කරන ලද විට, සභාව විසින් බේරුම්කරු ලෙස සභා සාමාජිකයින් තුන් දෙනකුගෙන් සමන්විත මඩුල්ලක් පත් කොට එම ආරාධනා බේරුම්කරණය සඳහා එම මඩුල්ල වෙත යොමු කළ යුතුය.

19. එම මඩුල්ල සමන්විත වන සාමාජිකයකු හෝ කිහිප දෙනකු සම්බන්ධයෙන් ආරාධනාදායක පාර්ශ්වකරුවකු විරෝධතාවය පල කළ විට, මණ්ඩලය එම සාමාජිකයා හෝ සාමාජිකයින් වෙනුවට වෙනත් සභා සාමාජිකයකු හෝ සාමාජිකයින් පත් කළ යුතුය.

20. (අ) මණ්ඩලයේ ත්‍රෛසාමාජික මඩුල්ල බේරුම්කරු ලෙස කාරණය විභාග කරන විට,

- (i) එමගින් විනිශ්චය කිරීම සඳහා වූ ගණපූරණය සාමාජිකයින් දෙදෙනකු විය යුතුය.
- (ii) සභාව සෑම විටම පුවත්පත් ආදියට සම්බන්ධ නොවන සාමාජික බහුතරයක් පවත්වා ගත යුතුය.
- (iii) මඩුල්ලේ බහුතර මතය බල පැවැත්විය යුතු අතර, බේරුම්කරුවන් දෙදෙනකුගෙන් ගණපූරණය සෑදෙමින් කාරණයක් සලකා බලන අවස්ථාවකදී, තීන්දුවක් ඒකමතික විය යුතුය.

(ආ) මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින් තිදෙනකුගේ මඩුල්ලට සිය අභිමතය අනුව පාර්ශ්වයන්ගේ කැමැත්ත ද ඇතිව ඕනෑම කාරණයක් වඩාත් විශාල සාමාජික සංඛ්‍යාවක් සහිත මඩුල්ලක් වෙත යොමු කළ හැකිය. එබඳු අවස්ථාවක ගණපූරණය වනුයේ අදාළ මඩුල්ලේ සංයුතික සාමාජික සංඛ්‍යාවට වඩා දෙකකින් අඩු සාමාජික සංඛ්‍යාවයි.

21. (අ) බේරුම්කරණය කිරීම සඳහා කාරණය යොමු කරනු ලැබූ කවර හෝ සාමාජිකයකුගේ අපක්ෂපාතිත්වය සහ ස්වාධීනත්වය පිළිබඳව සාධාරණ සැකයක් මතු කරන සුළු තත්ත්වයක් පවතින හෝ මතු ඇති විය හැකි තැන්හි දී, අදාළ සාමාජිකයා එම තත්ත්වය ලිඛිතව සභාවට අනාවරණය කළ යුතු අතර, එම කාරණය සම්බන්ධයෙන් බේරුම්කරුවකු වශයෙන් කටයුතු නොකළ යුතුය.

(ආ) ඉහත (අ) හි දක්වා ඇති පරිදි අදාළ කාරණය සම්බන්ධයෙන් බේරුම්කරණය කිරීම සඳහා පත් කරන ලද සාමාජිකයකු විසින් එම කාරණය සම්බන්ධයෙන් ඇති බැඳියාව පිළිබඳව වූ ලිඛිත අනාවරණය ඉදිරිපත් කර ඇති විට, මණ්ඩලය එම ඉවත් වන සාමාජිකයා වෙනුවට සභාවේ වෙනත් සාමාජිකයකු පත් කළ යුතුය.

22. මණ්ඩලය ඉක්මනින් හා පිරිමැසුම්දායක ලෙස ආරාධනා නිරාකරණය කිරීම සඳහා පහසුකම් සලස්වනු පිණිස බේරුම්කරණය සඳහා වූ කාර්යපටිපාටිය නිර්ණය කළ යුතුය. පොදු වශයෙන්,

- (a) එක් එක් පාර්ශ්වයට ස්වාභාවික යුක්ති මූලධර්මවලට අනුකූල වන පරිදි සාධාරණ විභාගයක දී සිය කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාවක් ලබා දිය යුතුය.
- (b) බේරුම්කරුගේ ඉල්ලීම මත පාර්ශ්වයන් තමා ඉදිරිපත් කිරීමට අපේක්ෂා කරන සාක්ෂ්‍ය සහ එමගින් ඔප්පු කිරීමට අපේක්ෂා කරන දෙය ප්‍රකාශ කළ යුතුය.
- (c) ඉදිරිපත් කරනු ලබන කවර හෝ ප්‍රකාශයන් පරිපූර්ණ වශයෙන් ඉදිරිපත් කරන ලෙස මණ්ඩලය ආරාධනාදායක පාර්ශ්වයන්ට නියම කළ යුතු අතර, පැමිණිලිකරු එම නියමය

පිළිපැදීමට අපොහොසත් වුව හොත් බේරුම්කරුට සිය අභිමතය පරිදි අදාළ විභාගය නිෂ්ප්‍රභා කළ හැකිය. කෙසේ වුවද, අදාළ කර්තෘ සහ/හෝ ප්‍රකාශක එම නියමය පිළිපැදීමට අපොහොසත් වුව හොත් එසේ අපොහොසත් වීම එම කටයුතු ඉදිරියට කර ගෙන යාම වැළැක්වීමට හේතුවක් නොවිය යුතු යැයි විධිවිධාන සලස්වනු ලැබේ.

(d) යම් පාර්ශ්වයක් විභාගයකට පැමිණීමට අපොහොසත් වන හෝ අන් ලෙසකින් නියෝගයක් පිළිපැදීමට අපොහොසත් වන අවස්ථාවක, එම අපොහොසත් වීම බේරුම්කරුට අදාළ විභාගය සිදු කර ගෙන යාම හෝ යම් ප්‍රදානයක් කිරීම වැළැක්වීමට හේතුවක් නොවිය යුතුය.

23. බේරුම්කරු පහත දේට අනුකූලව බේරුම්කාර ප්‍රදානයක් ලබා දිය යුතුය:

(අ) බේරුම්කාර නඩු විභාගවල දී සහන ප්‍රදානය කිරීමට බේරුම්කරුට ඇති බලය, පාර්ශ්වයන් විසින් ලිඛිතව බේරුම්කරු වෙත කවර හෝ වෙනත් සහනයක් ප්‍රදානය කිරීමේ බලය පැවරුව හොත් හැර, අදාළ පළ කිරීම සිදු වූ මාධ්‍ය ප්‍රකාශනය තුළ නිවැරදි කිරීමක් සහ/හෝ සමාව ඉල්ලීමක් පල කිරීමට සහ/හෝ පිළිතුරු දීමට ඇති අයිතිය ක්‍රියාවේ යෙදවීමට අවස්ථාව සලසා දීමට කෙරෙන නියෝගයක් ලබා දීමට සීමා වේ. එකී බේරුම්කාර ප්‍රදානය ක්‍රියාවේ යෙදවීම සම්බන්ධයෙන් අන්තර්ජාල සංස්කරනයන් ද ඇතුළු අදාළ ප්‍රකාශනයේ යම් දිනයක් සහ/හෝ පිටු අංකය සහ/හෝ ස්ථානය නියම කිරීමට ද බේරුම්කරුට හැකි වන්නේය යැයි ද විධිවිධාන සලස්වනු ලැබේ.

(ආ) බේරුම්කාර ප්‍රදානයක් කළ යුත්තේ බේරුම්කරු විසින් විභාගයේ සියළුම පැතිකඩයන් හාදය සාක්ෂියට අනුව සලකා බලා ඇගයීමට ලක් කිරීමෙන් හා විභාගයේ දී ඔප්පු කරන ලද දෙය කුමක් ද යන්න නිර්ණය කිරීමෙන් පසුවය.

(ඇ) කාරණයක් බේරුම්කරණය සඳහා යොමු කරන ලද දිනයේ සිට එක් මාසයකට නොවැඩි කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ බේරුම්කාර ප්‍රදානයක් ලබා දිය යුතුය.

(ඈ) යම් පාර්ශ්වයක ඉල්ලීම මත අදාළ කාරණයේ වෙනම ප්‍රස්තුතයක් හෝ කොටසක් පිළිබඳව වෙනම ප්‍රදානයක් මගින් තීන්දු කළ හැකිය. තවද, අනෙක් පාර්ශ්වය එයට විරුද්ධ වන අවස්ථාවකදී, වෙනම ප්‍රදානයක් සඳහා වූ විශේෂ හේතුකාරණා තිබෙන්නේ යැයි බේරුම්කරු සලකන්නේ නම්, වෙනම ප්‍රදානයක් කිරීමට බේරුම්කරුට හැකිය යනුවෙන් ද විධිවිධාන සලස්වනු ලැබේ.

(ඉ) යම් හිමිකම් පෑමක් හෝ කියා පෑමක් පිළිබඳව යම් පාර්ශ්වයක් අර්ධ වශයෙන් පිළි ගෙන ඇති අවස්ථාවකදී, එසේ පිළි ගෙන ඇති කොටස සම්බන්ධයෙන් වෙනම ප්‍රදානයක් කිරීමට බේරුම්කරුට හැකිය.

(ඊ) එකඟ වීමක් ඇති වූ අවස්ථාවක, මණ්ඩලයට එම පාර්ශ්වයන්ගේ ඉල්ලීම මත, ප්‍රදානය තුළ එම එකඟත්වය ස්ථිර කළ හැකිය.

(උ) අදාළ පාර්ශ්වයන්ට සිය අදහස් පල කිරීමට අවස්ථාව ලබා දී තිබේ නම්, පහත තත්ත්වයන් යටතේ ප්‍රදානය පිළිබඳ යම් නිවැරදි කිරීමක්, වෙනස් කිරීමක් හෝ අර්ථ විග්‍රහ කිරීමක් ක්‍රියාවේ යෙදවිය හැකිය:

- (i) බේරුම්කරු ප්‍රදානයේ පැහැදිලිවම පෙනෙන වැරදි සඳහනක් හෝ ලිපිකාර දෝෂයක් නිවැරදි කළ යුතුය.
- (ii) ප්‍රදානයෙන් දින (නිහක්) 30ක් ඇතුළත ප්‍රදානයේදී තීරණය කළ යුතුව තිබියදී තීරණය කරනු නොලැබූ යම් කාරණයක් තීරණය කරන ලෙස බේරුම්කරණයේ යම් පාර්ශ්වයක් විසින් ඉල්ලා සිටිනු ලබන අවස්ථාවක බේරුම්කරුට ඒ පිළිබඳව තීන්දුවක් දිය හැකිය.

(iii) බේරුම්කරණයේ යම් පාර්ශ්වයක් විසින් ප්‍රදානයෙන් දින (තිහක්) 30ක් ඇතුළත ප්‍රදානයේ අර්ථ විග්‍රහ කිරීමක් ලිඛිතව ඉල්ලා සිටිනු ලබන්නේ නම්, එය ලබා දීමට බේරුම්කරුට හැකිය.

24. ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් පැමිණිලි කොමිසමේ මණ්ඩලය විසින් දෙනු ලබන බේරුම්කාර ප්‍රදානයක් 1995 අංක 11 දරන බේරුම්කරණය පනත යටතේ වූ බේරුම්කාර විනිශ්චය සභාවක් විසින් දෙනු ලබන ප්‍රදානයකට සමාන වේ. ඒ අනුව, සභාව විසින් දෙනු ලබන බේරුම්කාර ප්‍රදානයක් අදාළ ප්‍රදානය ලබා දුන් දිනයේ සිට දින 14ක් ඉකුත් වූ දිනයේ සිට වර්ෂයක් ඇතුළත මහාධිකරණය වෙත අයදුම් කිරීම මගින් 1995 අංක 11 දරන බේරුම්කරණය පනත ප්‍රකාරව බලාත්මක කළ හැකිය.

25. බේරුම්කරණයේ ගාස්තු හා වියදම් මණ්ඩලයට තීරණය කළ හැකි අතර, මණ්ඩලය එම ගාස්තු හා වියදම් කවරකු විසින් කවර ප්‍රමාණවලින් ගෙවිය යුතුද යන්න නියම කළ යුතුය.

26. බේරුම්කරණ විභාගය සමාප්ත වූ විගස, බේරුම්කරු ප්‍රදානයේ පිටපතක් සහ සමස්ත විභාගයේ වාර්තාවක් ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් පැමිණිලි කොමිසම වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

ඉ. වාර්තා පවත්වා ගෙන යාම

27. ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීවරයා පැමිණිලි හා ඒවා සම්බන්ධ දුරකථන හා වාචික සන්නිවේදන සහ සමාජමාධ්‍ය, මැදහත්කරණ සහ බේරුම්කරණ කටයුතුවල තීරණ පිළිබඳ වාර්තා පවත්වා ගෙන යාමත්, ඉදිරිපත් කරන ලද, විනිශ්චය ලබා දෙන ලද හා විභාග කෙරෙමින් පවතින පැමිණිලි පිළිබඳ වාර්ෂික වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කිරීමත් සිදු කළ යුතු අතර, ඒවා පසුව ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් පැමිණිලි කොමිෂන් සභාවේ ප්‍රකාශනයක් වශයෙන් පසුව මහ ජනතාව සඳහා ප්‍රසිද්ධියට පත් කෙරෙනු ඇත.

ඊ. දැනුම් දීම

28. ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් පැමිණිලි කොමිසම වෙත යොමු කළ භාණ්ඩ ගෙනැවිත් භාර දෙන්නකු හරහා එවන ලිපිලේඛනයක් එසේ ගෙනැවිත් භාර දුන් දිනයේදී ද, ලියාපදිංචි තැපැලෙන් එවන ලිපිලේඛනයක් එසේ තැපැල් කරන ලද දිනයට පසු දිනයේදී ද ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් පැමිණිලි කොමිෂන් සභාව වෙත භාර දී හෝ ලැබී ඇතැයි සලකනු ලැබිය යුතුය.

29. ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් පැමිණිලි කොමිසම වෙත ලැබෙන සියලුම පැමිණිලි හා දෙනු ලබන තීරණ සම්බන්ධයෙන් ප්‍රකාශකයා වන්නේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීවරයාය. කෙසේ වුව ද, මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයාගෙන් උපදෙස් විමසීම විචක්ෂණ වන අවස්ථාවක දී ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීවරයාට එසේ කළ හැකිය යනුවෙන් ද විධිවිධාන සලස්වනු ලැබේ. කවර කරුණක් නිසා වුව ද, ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීවරයා විසින් මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයාගෙන් සහ/හෝ බේරුම්කරුගෙන් උපදෙස් ලබා නොගෙන මුද්‍රිත ප්‍රකාශනවලට සහ/හෝ විද්‍යුත් මාධ්‍යවලට සහ/හෝ මහජනතාවට සිදු කෙරෙමින් පවතින විමර්ශනයක් පිළිබඳ විස්තර හෝ සභාව විසින් දී ඇති බේරුම්කාර ප්‍රදානයක් පිළිබඳ අර්ථ විග්‍රහයක් ලබා දීම සිදු කරනු නොලැබිය යුතුය.

30. ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීවරයා විසින් ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් පැමිණිලි කොමිසම ආශ්‍රිත කාරණා පිළිබඳව මහජනතාව සහ/හෝ ජනමාධ්‍ය වෙත ලබා දෙන මාධ්‍ය නිවේදන සහ වාචික ප්‍රකාශනයන් සඳහා ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් පැමිණිලි කොමිසමේ සභාපතිවරයාගේ පූර්ව අවසරය

අවශ්‍ය වේ. තව ද, ඒවා පැමිණිල්ලක් සම්බන්ධයෙන් වන්නේ නම්, ඒ සම්බන්ධයෙන් 29 වගන්තියේ විධිවිධාන අදාළ වන්නේ යැයි විධිවිධාන සලස්වනු ලැබේ.

උ. රීති ප්‍රතිශෝධනය කිරීම

31. මෙම කාර්යපටිපාටි ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී විසින් වාර්ෂිකව හෝ අවශ්‍ය අයුරින් හා අවස්ථාවෝචිතව සමාලෝචනය කොට, අවශ්‍ය නම් ප්‍රතිශෝධනය කොට, අනුමැතිය සඳහා මණ්ඩලය වෙත ද, අනතුරුව අපරානුමත කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා පුළුන්පත් පැමිණිලි කොමිසමේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ද ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.